

[Søren Olesen.]

vanskeligt ved at finde ud af det regnestykke og at finde et grundlag, hvorpå det kan gå op.

Man kunne næsten fristes til at spørge: Hvad så med ålenes ret? De har vel en endnu ældre ret til at vandre mod havet; jeg synes, det ville blive lidt mærkeligt, hvis vi skulle til at yde afløsning eller erstatning på det grundlag.

Jeg kan som sagt tilsige mit partis støtte til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Som jeg sagde før, mener jeg, vi skal se på statens interesse og gennemføre denne lovgivning med de mindst mulige bekostninger, og at vi i hvert fald ikke skal udvide det område, man her foreslår der skal ydes afløsning for.

Helga Pedersen: Vanskeligheden ved at nå til klaring af disse problemer skyldes vel nok, at måske ikke alle ærede medlemmer er helt fortrolige med de elementer, der indgår i selve ejendomsretsbegrebet, og måske heller ikke helt gør sig klart, at ålegårdsrettighedernes oprindelse er vidt forskellig. Jeg har ved gennemlæsningen af kommissionsbetænkningen været noget i tvivl om, hvorvidt det var berettiget at slå alle ålegårdsrettigheder sammen under eet; således som den historiske udvikling har været, må man dog vistnok antage, at det er berettiget. Men det, som jeg gerne vil fremhæve her, er dette: det er forkert at tro, at alle ålegårdsrettigheder er knyttet til kystejernes ret til deres faste ejendom. De ålegårdsejere, jeg særlig har i tankerne, har købt deres ret ved skøde, og der er ikke tale om at købe et stykke af havet, som det ærede medlem hr. Søren Olesen syntes at være inde på. Det er ikke det, der er tale om. Der er tale om at købe en ret, en fiskeret, eller hvad man nu vil kalde det, ved et skøde, og at man tillader sig at udnytte denne på den erhvervsmæssigt mest økonomiske måde.

Karakteristiske elementer i ejendomsretten er, at man kan pantsætte tingen, man

kan sælge den, man kan arve den, og den kan gøres til genstand for kreditorudlæg. Disse elementer, tror jeg, er tilstede, når det drejer sig om en ålegårdsret, og derfor mener jeg, at man i dag vist bør betegne ålegårdsretten som en ejendomsret, og jeg kan ikke være enig med det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen i at kalde denne ret for et privilegium. Et privilegium er ikke noget, man køber med ganske almindelige menne-skepenge. Der er endda her tale om en ret, af hvilken man i de senere år beskattes, ganske som om man havde en fast ejendom, så jeg synes ikke, den parallel er berettiget.

Hvilke konsekvenser det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen vil drage af mit standpunkt i dag med hensyn til, hvordan jeg ville have stillet mig i 50erne i forrige århundrede, da man skulle overveje afløsningen af len og stamhuse, overlader jeg ganske til det ærede medlem. Men for en ordens skyld vil jeg tilføje, at jeg ville være i godt selskab, hvis jeg protesterede imod afløsningen. Det ærede medlem kan sikkert sin jura så godt, at han erindrer, at A. S. Ørsted talte imod afløsningen af bager- og møllerprivilegierne i København i 1850erne. — så for såvidt kunne den sag altså klares rent juridisk set!

Men det, som er den egentlige grund til mine indvendinger, er, at jeg ikke mener, væsentlige samfundsinteresser står på spil her. Spørgsmålet om, i hvilket parti jeg rettelig hører hjemme, er jeg sikker på det ærede medlem vil overlade til mig selv at afgøre. Jeg føler mig trøstet ved, at højesteretssagfører Bent Jacobsens nærmere begrundelser for sine standpunkter har været tilstede, omend de ikke er kommet til udtryk i betænkningen.

Forsåvidt angår spørgsmålet om rigtigheden af at indføre en bestemmelse som foreslået i lovforslagets § 12, stk. 1, om erstatning til de ålegårdsejere, der ikke har udnyttet deres rettigheder, skal jeg gerne uddybe mine betragtninger eller måske bare gentage dem overfor den højtærede finansminister. Min betragtning går ud på, at